Telefon št. 74. *Posamna številka 10 h.*

Po pošti prejeman:
za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravništvu prejeman:
za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in **inserate** sprejema **upravništvo** v Katol. Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne **vračajo**, nefrankovana pisma **ne** vsprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 97. **V Ljubljani,** v soboto 28. aprila 1900. **Letnik XXVIII.**

Vabilo na naročbo.

S **1. majem** se pričenja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEC“

velja za ljubljanske naročnike v upravništvu:

Vse leto 20 kron. | Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 „ | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan veljá:

Vse leto 26 kron. | Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 „ | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravništvo „Slovenca“.

Boj z deželnim premoženjem proti Slovencem.

Iz Velikovca.

Dne 23. aprila prišel je koroški dež. zbor na dan s poročilom o naših skladiščih v Velikovcu in v Sinčivasi. Bralcem »Slov.« je stvar že nekoliko znana. Lani smo mi dne 13. febr. ustanovili našo zadrugo in ko je »Bauernbund« nevarnost zapazil, ustanovil je po Veliki noči v Velikovcu protizadrugo. Naš dež. odbor zdaj poroča, da je nemška zadruga prosila dne 23. julija 1899 za brezobrestno posojilo 5000 gld. Deželni odbor je na to takoj dne 24. julija sklenil, da bode dal dotično svoto, če država dovoli enako podporo. Deželni odbor je mislil, da se bo njegovi želji takoj ustreglo — a prišlo je drugače! Kajti popred je bila prosila pri poljedelskem ministerstvu naša zadruga v Sinčivasi, in po naročilu slav. ministerstva je potem še le 14. oktobra vložila prošnjo za podporo tudi pri dež. odboru. Med tem je bil dež. odbor poznal svoja »vzorna pravila za skladiščne zadruge« in se je prepričal, da se pravila sinške zadruge niti po obliki niti po vsebini ne strinjajo s pravili slav. dež. odbora. Dež. odbor je zdaj podporo odklonil, »ker nima pravice podpirati prizadevanj, ki se ne strinjajo z jasno povedano voljo dež. zbora«.

Med tem se je bila protizadruga Velikovška obrnila do c. kr. poljedelskega ministerstva s prošnjo za podporo, a prošnja se še dosedaj ni rešila. Zaradi tega je napravil dež. odbor vprašanje na c. kr. dež. vlado, naj mu razjasni, kako je treba postopati s podporami — vzlasti zaradi tega, ker je dobila sinška zadruga po[illegible] ne da bi se bil vprašal dež. odbor, ali bo zanj tudi kaj hotel dati, do zdaj so se pa drž. podpore dajale vedno le pod pogojem, da dotično podjetje podpira tudi dežela.

Na to je c. kr. dež. vlada odgovorila dež. odboru, da je Sinška zadruga prošnjo za podporo doposlala neposredno slav. c. kr. poljedelskemu ministerstvu, ki je dotično prošnjo predložilo za poizvedbo dež. vladi. Ti pa je bilo znano načelništvo sinške zadruge in znane so ji razmere Podjunske doline, zato je prošnjo pri c. kr. poljedelskem ministerstvu priporočala. Na to se je, ko je bilo sinško skladišče že gotovo, izplačala drž. podpora. Pri tej priložnosti je c. kr. poljedelsko ministerstvo izreklo, da pričakuje opiraje se na sklep dež. zbora od dne 4. majnika 1899, da bo zadrugi tudi dežela dala kaj podpore.

Febr. t. l. je poljedelsko ministerstvo potem pri deželni vladi vprašalo, s kakim vspehom je neki sinška zadruga pri deželi prosila podpore, in je pri tej priložnosti pripomnilo, da se ne priporoča pri podporah z javnimi sredstvi neenako postopati proti dvema zadrugama, ter da ni umestno, da bi jedna zadruga dobila podpore od dežele in države, druga pa samo od države, in da bo zadržanje c. kr. poljedeljskega ministerstva nasproti Velikovški zadrugi odvisno od zadržanja deželnega odbora nasproti sinški. Na to je deželni odbor poročal dež. vladi, kako da je velikovška zadruga prosila podpore že 23. julija 1899, sinška pa še le 14. oktobra, ter da se je njena prošnja morala odkloniti, ker se pravila niti po vsebini, niti po obliki ne strinjajo z vzornimi pravili — »dež. odbor bi pa tudi v slučaju, ko bi sinška zadruga sprejela vzorna pravila, ne bi dovolil podpore drugi zadrugi v tistem okraju, ki ima delati v tistem delokrogu, ker mu ni mogoče obojno skladišče spoznati kot potrebno«.

Dež. odbor se je nadaljno sklicaval na pomen Velikovškega trga, skladišče v Sinčivasi pa ne more imeti namena na Velik. trg ugodno uplivati, ter da je le skladišče v Velikovcu potrebno, skladišče v Sinčivasi pa niti produkciji niti trgovinskim razmeram ni ugodno. Sinška zadruga je vsled tega bila prisiljena, predno je bilo skladišče še dogotovljeno, kupiti hišo v Velikovcu, »ki se je kmetje vzdatno (ausgiebig) poslužujejo. Za vse te naprave, za nakupovanje žita itd. bile so potrebne velike svote denarja, ki so se nekje res dobile, tako da menda zadruga podpore nujno ne potrebuje. Dež. odbor je c. kr. vladi konečno povedal, da resno obžaluje, če z dobrim uspehom delujoča Velikovška zadruga od vlade zaradi tega ne bi dobila podpore, ker sinška zadruga vzornih pravil ni sprejela in vsled tega podpore dobiti ni mogla, in da upa, da bode to pojasnilo zadostovalo, da država da podpore zadrugi Velikovški«.

Na to ulogo dež. odbor še ni dobil od govora. (Konec prih.)

Deželni zbor kranjski.

(12. seja.)

Predseduje dež. glavar Oton Detela. Dež. odbor je predložil poročila: o preložitvi okrajne ceste Trebnje-Čatež Moravče pri Čatežu, glede uvrstitve obč. cest Trebnje, Račje selo in Dolenja Nemška vas-Trebelno med okr. ceste ter je vnovič predložil projekt in pa dotični načrt zakona o preložitvi deželne ceste Litija-Pluskava med Litijo in Šmartnim.

Upravni odsek je poročal:

Gospodarski odbor v Nadanjem selu je prosil za podporo za napravo vodovoda. Prošnja se izroči dež. odboru v preiskavo, da v prihodnjem zasedanju predloži svoje predloge.

Posl. Zelen je priporočal, da bi se pri rešitvi vodopravnih vprašanj oziral dež. odbor v prvi vrsti na Kras. Toplo priporoča, naj se kolikor mogoče hitro predložena prošnja reši. — Sprejme se predlog upravnega odseka.

Na vrsto ste prišli naslednji prošnji:

1. Odbor splošnega društva avstrijskih farmaceutov, podružnica Ljubljana, je prosil za podelitev volilne pravice, ker imajo primerne študije in so na vseučilišči diplomirani.

2. Slovensko katol. delavsko društvo v Ljubljani se je letos zopet oglasilo za razširjenje volilne pravice v deželni zbor. O obeh prošnjah je poročal dr. Tavčar. Peticijo delavskega društva je dr. Tavčar milostno prebral.

Govornik je dejal, da ti prošnji niste prvič na dnevnem redu. Že l. 1897., ko se je preminjal volilni dež. red, ste bili predloženi prošnji na dnevnem redu. Tedaj je hotel upravni odbor predlagati, da naj se prošnji oddata dež. odboru, da ju proučuje in stavi primerne nasvete, a zbornica se ni mogla posvetovati, ker je z odhodom nekaterih poslancev postala nesklepčna L 1898. je prišel zopet na dnevni red volilni dež. red, a tedaj se je pozabilo na ti dve prošnji. Naj torej ti dve prošnji sedaj vzame v roke dež. odbor in stavi o priliki svoje nasvete. Dež. odbor naj temeljito prouči ali in kako bi se prošnjama ugodilo.

Zbornica je pritrdila temu mnenju in prošnji sta se izročili v »proučevanje« deželnemu odboru. Naj bi deželni odbor pri izročeni nalogi ne pozabil, da živimo v dobi socijalizma, in se potrudil, da se klicu po razširjenju volilne pravice, klicu po pravici, da pravičen odgovor.

Vsprejeli so se predlogi finančnega odseka:

Prošnja županstva na Rovih za prispe-

LISTEK.

Golaž imajo!

Veselje vlada v naprednem taboru. Kaj pa mislite, to ni malenkost! Razpisane so bile uže volitve, vprašanje golaža pa še ni bilo rešeno. Iz te hude zadrege rešil je naprednjake za nekaj časa ugovor nekaterih volilcev proti razpisu volitev, kateremu so morali ugoditi mestni očetje. Pri razpisu volitev so namreč napredni gospodje pozabili na občinski volilni red. Naprednjaki so namreč, kar je med njimi obče priznano, edino sposobni možje, bodisi na polju literature, ali uprave, ali znanosti, ali na katerem koli polju si bodi. Umevno je torej pri razširjenosti delokroga, na katerega morajo obračati svojo pozornost, da lahko prezrejo tako malenkost, kakoršna je § 17 občinskega volilnega reda, zato glasovnicam, ki so jih razpošiljati dali volilcem, niso bili priloženi imeniki volilcev, kakor zahteva omenjeni paragraf. Odgoditi so torej morali uže razpisane volitve in še enkrat se bodejo morali deliti volilni listki, to pot z imenikom vred.

Eno dobro stran za napredno gospodo imela je pa ta zadeva le, odgodilo se je namreč z volitvami tudi vprašanje glede golaža, ki je postalo bilo pereče. Koliko nedolžnih živali pustiti mora vsakokrat za časa volitev svoje življenje, meso njihovo pa se podela v oster golaš, ki izgineva v želodce naprednih volilcev. To bi bilo vse prav in lepo, toda golaž ima poleg mnogih dobrih lastnosti, s katerimi razveseljuje srca naprednih volilcev, tudi sicer eno samo slabo, toda zelo slabo lastnost, plačati ga namreč treba. To je bil vzrok, da so za časa zadnjih volitev v občinski zastop ljubljanski naši naprednjaki kar besneli, ko se je raznesla vest, da se bode opozicija vdeležila volitev, češ, da hoče naprednjakom »olajšati mošnjiček«.

Tega se letos ni bati. Slovenska opozicija se ne udeleži volitev, tudi Nemci so sklenili ostati doma. Toda obligatni golaž, to je »der ruhende Pol in der Erscheinungen Flucht«, on ostane, ako odpade vse. Res je sicer, da ga ne hvalijo vsi, ki so ga jedli. Ali za hvalo se pri volitvah ne gre, gre se za glasove. Slišale so se uže pri volitvah iz ust naprednih agitatorjev pikre opazke o volilskem golažu. In trdilo se je celo, da ni vedno pristen izdelek iz govejega mesa, marveč da je tisti ubošček, ki je moral dati svoje meso zanj, v mladosti ponosno nosil jezdece, v starosti pa bil vprežen pred fijakarski voz. In hudovali so se na tak dozdevno konjski golaž. Ako bi smeli porabiti za tako nepesniško stvar Prešernove besede, navedli bi, seveda primerno spremenjen začetek znane njegove gazele:

Kdor ga je, drugače vsak volilski golaž sodi,
Eden hvali in spet drugi vpije: »fej te bodi!«

Taka tužna razmotrivanja, menimo, so bila, ki so privedla pisca »Slovenskega Naroda« do predloga, o katerem hočemo govoriti sedaj. Knezoškofijski konji so se splašili v ponedeljek. Brihtna glavica pri »Narodu« je uže takoj v torek stavila v omenjenem listu tale predlog: »Ali bi ne bilo umestno, da bi se porabili ti nerabni konji o priliki bodočih občinskih volitev za — golaž?« Hvale vredno je na tem predlogu, da predlagatelj hoče tako dobiti za svoje somišljenike, ker samo ti se bodejo vdeležili prihodnjih občinskih volitev, cen in dober golaž. Dober pravimo, ker plašč se le mladi, iskri konji.

Ako bi pa obveljal predlog »Slov Naroda« tudi splošno, da bi se v bodoče morali vsi konji, ki se plaše, porabljati za napredni volilski golaž, potem se sicer ni bati za napredne želodce, ki ti so trpežni in prebavijo še tako velike množine volilskega golaža, pač pa se je potem bati za konjerejo v našej deželi. — Vsi mladi, iskri konji poklali bi se potem in prišli v papriko in na tem potu v velike luže piva, nabrane v naprednih želodcih za časa volitev. Tako bi služili »dobri« stvari, ali ostale bi samo stare kljuse. Strah nas spreletava, ko mislimo na posledice. Ali bi bilo lepo, če bi, recimo, kedar bi praznoval starosta »Sokolov« kak jubilej, prijezdili pred njegovo stanovanje običajni jahači na slepih in kruljavih kljusah? In kaj bi porekla k takemu predlogu naša »Kmetijska družba«, ki ji mora biti pri srcu konjereja? V duši nje predsednika vnel bi se brez dvoma hud boj, borila bi se namreč tam predsednik kmetijske družbe, ki mora skrbeti za povzdigo konjereje, in pristaš napredne stranke, kateri mora vsaj nekoliko upoštevati predloge nje glasila. To vse bi se lahko zgodilo, ako bi obveljal »Narodov« predlog.

Veselimo pa se, da se pri teh žalostnih posledicah »Narodovega« predloga nimamo bati za našo poezijo. Ako smemo namreč verjeti Prešernu, se nimamo bati, da bi slovenski Pegaz prišel v napredni golaž, kajti Prešeren pravi:

Višnjani, kam ste svojga polža djali?
Za Pegaza smo pevcem ga prodali.

Volitve naj torej le pridejo, napredni golaž je pripravljen!

vek k šolski gradnji se odstopa deželnemu odboru.

Prošnji zdravstvenega okrožnega zastopa v Novem Mestu, da se mu dovoli prispevek za zgradbo ženske bolnice v Novem Mestu, se vrne zdravstvenemu okrožju z naročilom, da svoječasno po deželnem odboru predloži načrt za zgradbo in opravo ženske bolnice, da se na tej podlagi določi deželna podpora.

Prošnja krajnega šolskega sveta v Višnjej gori, da se mu dovoli prispevek za zgradbo zadružne mlekarnice, se za sedaj ni ustreglo po poročilu posl. Višnikarja.

Prošnja kmetijske podružnice v Šenčurju pri Kranju, da se jej dovoli podpora za sadno drevesnico, se je po poročilu poslanca Povšeta izročila deželnemu odboru v primerno rešitev.

Isto se zgodi po poročilu posl. Kalana s prošnjo kmetijske podružnice v Žabnici pri Škofji Loki, da bi se jej dovolil prispevek za nakup strojev.

Prošnja okrajnega cestnega odbora na Bledu, da bi se mu dovolil prispevek za preložitev okrajne ceste v Gorenjih Gorjah, se je odstopila deželnemu odboru, da stvar preišče in potem v prihodnjem zasedanju predloži načrt zakona in predlaga podporo. Poročevalec posl. Modic.

Poslanec Schwegel je kazal na nujnost, da se prošnja ugodno reši, ker je dosedanja cesta nevarna. (Poslanec Višnikar: Danes pa prosi ekscelenca za podporo, zadnjič je pa dejal, da se mora šteditи!)

Prošnja akademičnega slikarja Mateja Stermena za podporo za potovanje v Italijo se je tudi odstopila dež. odboru priporočilno v rešitev.

Prošnja »Glasbene Matice« v Novem Mestu za podporo se odstopa v rešitev dež. odboru.

Deželni zaklad l. 1898. Deželni dohodki so l. 1898 znašali 1,416.143 gld. 25 kr., in sicer priklade na direktni davek 407.820 gld. 23 kr., priklade na užitnino 149.486 gld. 26 kr., dež. naklada od žganja 416.125 gld. 77½ kr., od piva 89.074 gld. 22½ kr., osebni dohod. davek 37.837 gld., dohodki iz dež. posestva 57.776 gld. 93 kr., ostali so razni manjši dohodki.

Redni in izredni troški pa so znašali 1.463.541 gld. 93 kr., torej so stroški presegli dohodke za 47.398 gld. 68 kr., ki so se pokrili iz blagajničnih ostankov iz prejšnjih let. V primeri s proračunom je bil primanjkljaj večji ali neugodnejši za 23.025 gld 68 kr.

Koncem l. 1898 je imela deželna blagajnica na razpolago gotovine in v vrednostnih papirjih 176.883 gld. 34½ kr. aktivnih zastankov 264.555 gld. 26½ kr., pasivnih zastankov pa 296.747 gld. 2½ kr. Ko je blagajnica poravnala vsa plačila, je preostalo še 144.691 gld. 58½ kr.

Čista imovina dež. zaklada je l. 1898 znašala 1,980.398 gld. 75 kr. in se je od prejšnjega leta pomnožila za 74.493 gld. 96½ kr.

Poročevalec predlaga tudi resolucijo, da naj deželni odbor brez dovoljenja dež. zbora ne izdaja več, nego ima dovoljenega kredita. Sprejeto.

Poslanec Langer je utemeljeval samostalni predlog, da dež. odboru naroča, naj v prihodnjem zasedanju predloži k lovskemu zakonu na Kranjskem novelo, s katero se v brambo vinogradništva izloči v katastralnih občinah z znatnim vinogradništvom zajce iz vrste one divjačine, katero se ne sme streljati ob vsakem času. Predlog se je soglasno odkazal upravnemu odseku.

Živinoreja. (Por. Lenarčič.) Deželni odbor je vsled sklepa dež. odbora lani sklical enketo, ki se je posvetovala o vprašanjih:

1. Katere pomanjkljivosti so se pri praktični izvršbi dosedanjega zakona o povzdigi govedoreje z dne 11. avgusta 1890, iz leta 1891., osobito gledé vršitve licenciranja za pleme namenjenih bikov pokazale?

2. Ali je vsako leto naznanjati bike naravnost pri okrajnih glavarstvih ali pri županstvu občine?

3. Kako bodi sestavljena licencovalna komisija?

4. Ali zadostujejo dosedanje določbe § 7., po katerem se ima zbirati komisija za licencovanje bikov v glavnem kraju vsakega sodnega okraja, oziroma tudi v drugih krajih istega okraja?

5. Kako bi bilo urediti naknadno licencovanje?

6. Ali ne kaže § 3., ki veleva občinam skrbeti za potrebno število bikov plemenjakov proti temu, da se stroški porazdele na vse živinorejce, spremeniti tako, da se ti stroški pokrijejo sploh iz občinske blagajne?

Tem vprašanjem pristavila so se še sledeča in to po nasvetu c. kr. deželne vlade:

7. Ali kaže deželo razdeliti v posamske pokrajine z določeno pasmo, ki se ima v dotični pokrajini izključno rabiti za pleme?

8. Ali je želeti, da se v svrho vzgajanja zadostnega števila lepih bikov uvede na Kranjskem tudi premiranje bikov?

9. Ali je spremeniti § 20. tako, da kazenska določila dosedanjega zakona namesto županov zvršuje okrajna politična oblast?

Po daljšem posvetovanju so obveljala naslednja načela:

1. Vsa dežela se razdeli v pasmine pokrajine z določeno pasmo.

2. Stroški za nakup in vzdrževanje občinskih bikov se pokrijejo iz občinske blagajne.

3. Licencovanje naj se praviloma vrši v vsaki občini.

4. Komisija bi bila sostavljena iz okr. glavarja, c. kr. okr. živinozdravnika in enega živinorejca.

5. Okrajna glavarstva smejo tudi med letom izdajati začasne dopustne liste.

6. Kazenska določila pristajajo pol. okr. oblastvom. Globe se stekajo v občinski zaklad.

V tem smislu se glase premembe zakona, katere je danes vsprejel deželni zbor.

Poslanec Zelen je predlagal, da bi v komisiji bila dva praktična živinorejca, češ, da je jeden premalo, ker sta okr. glavar in živinozdravnik nepraktična.

Po izjavi poslanca Jelovška in poslanca Povšeta, ki sta povdarjala, da bi se s tem ne doseglo znižanje stroškov za komisije, je bil odklonjen predlog poslanca Zelena.

Z rešitvijo novele k živinorejskemu zakona je odpadla vložena prošnja društva avstrijskih živinozdravnikov.

Predlagal je poročevalec dalje resolucijo, naj se deželni odbor pri nakupovanju bikov plemenjakov ozira v prvi vrsti na bike plemenjake v deželi in da proučuje deželni odbor, kako bi se dala dežela razdeliti v pasemske pokrajine. — Sprejeto.

O spremenitvi sklada glede mostu čez Soro pri Suhi se je sprejelo: Dosedaj obstoječi poseben sklad glede mostu čez Soro pri Suhi se razveljavi ter ima na njegovo mesto stopiti splošen sklad v smislu obstoječih zakonov. — Deželnemu odboru se naroča, da v svrho daljne uredbe tega vprašanja ukrene, kar je treba.

(Konec prih.)

Politična razmišljevanja.

Hrvatsko-slovensko vprašanje.

(Dalje in konec.)

Ako stremimo za velikimi smotri, potem moramo imeti za tiste čase pripravljen narod. Neovržena zgodovinska resnica je, da gospodarsko propali narod ne more imeti časa niti veselja za kulturna in idealna stremljenja svoje inteligence. Neovržna resnica pa je tudi da samo oni iz inteligence morejo upati na vsestransko zaupanje ljudstva, ki se nesebično postavijo v službo dela za narodno blagostanje. Narod je nezaupen gosposki suknji, ker je bil že prečestokrat varan. Kaj sledi iz tega? Iz tega sledi, da je naše in sploh vse inteligence najvažneji naloga skrbeti za dvignenje ljudskega blagostanja. Pri nas Slovencih je glede povzdiga gospodarstva močen tok v tako zvani gospodarski organizaciji. V Ljubljani imamo »Gospodarsko zvezo« kot centralo mnogobrojnih denarnih in pridobitnih zadrug. Sedaj smo pa še le na početku te gospodarske evolucije. Čez nekaj let bodo sadovi tega gospodarskega dela že vidni in hvaležnost naroda je zagotovljena onim možem, ki so vkljub tisočerim zaprekam in vkljub psovkam političnih nasprotnikov zasnovali organizacijo v prilog narodnega blagostanja.

Tu je tudi polje za nesebične hrvatske rodoljube, v gospodarski organizaciji ljudstva. Pri snovanju gospodarskih in denarnih zadrug jim lahko i gotovo tudi drage volje gre na roko „Gospodarska zveza“ v Ljubljani. Sevéda pripravljeni morajo biti na mnogokatere zapreke, na gospodarski konservatizem ljudstva in na zlovoljne »ljudske prijatelje«, toda železna volja in vstrajnost pri delu bode premagala konečno vse zapreke.

Krasna perspektiva bodočnosti hrvatsko-slovenske nam stopa pred oči: Vse slovenske pokrajine so prepredene z gospodarskimi in pridobitnimi in denarnimi zadrugami ljudstva, takisto i hrvatske zemlje. Vse te zadruge pa so na Slovenskem in na Hrvatskem zvezane med seboj v mogočne gospodarske zveze. Da, to je organizacija ljudstva, to je pa tudi narodna moč. Gospodarska vzajemnost slovenskega kmeta s hrvatskim je s tako gospodarsko organizacijo dosežena, s tem je dosežen naš glavni namen.

Paralelno z gospodarsko organizacijo kmeta mora iti pa gospodarska organizacija delavstva. Krščanski socijalizem je med Slovenci že jako ukoreninjen in tudi na Hrvatskem se že kažejo prve kali za slično delavsko organizacijo.

Glede delavskega vprašanja moremo Slovenci in Hrvati iskati dotike in zbližanje delavskega sloja obeh narodov

Po našem mnenju je pri nas najvažneje vprašanje seljaka in industrijskega delavca, ker sta dva sloja povse naša, ker sta najmnogobrojnejša in sta relativno v najslabšem gospodarskem položaju.

Res, tudi drugi stanovi našega naroda zahtevajo naše pozornosti, sosebno trgovski in obrtni stan, vendar ako hočemo sistematičnega dela, moramo pričeti tam, ker je najnujneja potreba, pri seljaku. In ako se gospodarsko stanje seljaka izboljša, imajo od tega posredne koristi tudi drugi stanovi.

Kmet in delavec, to sta dva reservoarja, iz katerih se popolnjujejo vrzeli v inteligenci, obrtu in industriji. Ako ta dva stanova postavimo na trdno gmotno podlago, potem bota zavedna in ne bodo ne birokracija in ne podjetniki ž njimi delali volitve po svoji volji, po volji Madjarov in Nemcev.

Pa se bodo našli tudi oporekovalci mojim izvajanjem in bodo rekli: Glejte naše industrijske kraje, vsi ti se ponemčujejo, ker z nemškim kapitalom dohajajo nemški uradniki, delavci in obrtniki, in pred nekaj desetletji slovenski kraj je mešan in preteklo ne bode mnogo časa in nekdaj slovenski kraj je nemška postojanka. Vse prav, vse res. Tržič je napolnemšk, tužine na Savi so kraj močno potujčile, takisto v mnogih krajih na Koroškem. Vendar se nemštvo ne širi tako lahko tam, ker je posest zemlje v slovenskih rokah. Seveda, kjer kmet propada in dohajajo slovenska posestva v nemške roke, tam je germanizacija kraja gotova, nezadržljiva stvar. Zato držite zemljo v slovenskih rokah, to je, skrbite za blagostanje kmeta.

Sicer pa nimamo ničesar zoper to, da klevetniki na gospodarsko organizacijo kmeta obračajo svoj trud rajši na organizacijo slovenskega kapitala v obrtna podjetja na slovenski oziroma hrvatski zemlji.

Naše neomajno mnenje pa je, da je posest zemlje ona »magna charta«, ki zagotovi slobodo hrvatskoslovenskega naroda.

Ponovimo sedaj še glavne misli iz naših izvajanj glede slovensko-hrvatskega vprašanja.

Naše stremljenje glede zbližanja Hrvatov in Slovencev bodi realno. Ne s frazo temveč z delom bodemo v tem oziru napredovali.

1. Učimo se hrvatskega jezika, oziroma Hrvati slovenskega.

2. Organizujmo našega seljaka v gospodarskih zadrugah in se glede kooperacije na gospodarskem polju posvetujmo skupno Hrvati in Slovenci.

3. Ne zgubljajmo časa z razpravami o državnopravnih vprašanjih glede Dalmacije in Bosne in slovenskih dežel, ako se še ne dajo realizovati, temveč se medsebojno spoznavajmo in se v gospodarski organizaciji zbližajmo. Ustvarimo gospodarske in duševne vezi med narodom, ki stanuje od južnih Alp tja doli do črnogorskih in srbskih meja, in potem smo storili za našo bodočnost več kakor z učenimi razpravami o naših naravnih in historičnih pravicah.

To bi bila po našem mnenju prva naloga za konečno rešitev slovenskohrvatskega vprašanja.

Na delo tedaj za zjedinjenje hrvatsko-slovenskega naroda!

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. aprila.

Poslanec Herold o jezikovnem vprašanju. V debati o znanem dr. Pacakovem predlogu se je v češkem deželnem zboru za poslancem Zdenko Schückerjem oglasil k besedi tudi češki poslanec Herold, kateremu so koncem govora tovariši in galerija frenetično čestitali. Poslanec Herold je govoril o narodnostnih pravicah Čehov in o jezikovnem načrtu ter o posledicah. Rekel je mej drugim: Nihče ne more utajiti, da so Čehi na Češkem v pretežni večini. Iz naših zahtev je pa razvidno, da ne maramo izrabiti tega faktičnega položaja, marveč zahtevamo le ravno take pravice, ki jih uživajo Nemci. V jezikovnem načrtu Körberjeve vlade je govor samo o nemškem državnem jeziku. Ves sedanji boj velja samo odstranitvi krivice, ki jo je provzročila vlada z odpravo jezikovnih naredeb. Čehi so se samo zato udeležili spravnih konferenc, da dajo vladi priliko, da popravi storjeno krivico. Do danes pa zaman čakajo na zadoščenje; dolgo ne bodo več čakali. Ako ne bode zadoščenja do 5. maja, si je bodo priborili sami, in sicer na način, ki ne bo ugajal ne Nemcem in ne vladi. Govornik je prepričan, da je spravna akcija dokončana brez vspeha; on sam ni mnogo pričakoval od spravnih dogovorov, sedaj se je pa prepričal, da teži na tej državi prokletstvo, ker ne umeva izrabiti pravega časa in položaja. Marsikateri zastopnik se je osebno žrtvoval v korist prepotrebni stvari, toda nobenega češkega zastopnika ni, ki bi žrtvoval tudi interese, tudi bodočnost svojega naroda.

Poslanec Wolf na delu. Sedanjega zasedanja češkega dež. zbora se udeležuje, kakor znano, tudi prvi bojevnik nemškega naroda, posl. K. H. Wolf, ki se je pa dosedaj tako mirno vedel, da javnost skoro ni vedela, kje je polje njegovega neumornega, plodonosnega delovanja. To je presedalo neki tudi germanskemu prvaku samemu in zadnje dni je resno iskal prilike, da bi mogel kaj uspešnega storiti za svoje obožavatelje v pruski provinciji »Egerland«. Živahna pohvala koncem Heroldovega govora v predvčeranji seji mu je dala povod. Dež. maršala, ki je v češčini miril galerijo, je posl. Wolf vprašal, kaj je rekel galeriji, Pacakov predlog je imenoval komedijo in razpravo komedijantsko politiko. Ko vse to nič ne pomaga, kriči nad deželnim maršalom, naj izprazni galerijo, a ker ga konečno nihče več ne posluša, raztrga vpričo predsednika njega povabilo k večerji z besedami: Rad bi poznal Nemca, ki se bo danes odzval temu povabilu. Ker le ne bilo miru, je predsednik konečno zaključil sejo. Zbornica je imela toraj dovolj zabave. Naravnost krivično je bilo Wolfovo očitanje, da postopa deželni maršal pristranski. Kaj tacega more trditi o njem le Wolf, ki bi se bil pa že zdavnaj lahko prepričal, da se, kakor vsi predsedniki zborov s slovansko večino, skoro bolj ozira na nemške želje, nego na one večine.

Obstrukcija ali opozicija. Vse desniške stranke se resno trudijo, kako bi čim najbolj pomirljivo vplivale na mladočeško državnozborsko delegacijo. Stremljenje Poljakov, nemške katoliške ljudske stranke in neki tudi slovanske krščansko-narodne zveze meri baje na to, da se Mladočehi zadovolje z navadno opozicijo. Pa tudi v mladočeškem klubu samem je lepo število poslancev, ki bi radi našli kak izhod iz sedanjega položaja, toda pomisliti jim je, da bi si s tem nakopali veliko nejevoljo radikalnih volilcev. Kaj se konečno doseže v tem oziru, ni gotovo. Poljski klub je včeraj na sestanku v Levovu že izdal svojo sodbo. Prihitel je z

Dunaja tudi minister dr. Pientak. Vsprejeta je bila resolucija, v kateri se zahteva, da se preneha z obstrukcijo in prične s pozitivnim delom. Ostale desniške stranke se oficijelno dosedaj še niso izjavile ne za ne proti obstrukciji. Delo bo vsekako težavno, a popolno vse upanje ni še splavalo po vodi.

Nemška mornarica bo vendar le pomnožena. Budgetna komisija nemškega državnega zbora je v včerajšnji seji vsprejela z 20 proti 8 glasovom predlog katoliškega centruma, po katerem se vsprejme vladna predloga v toliko, da se dovoli zahtevana pomnožitev vojnih ladij v polnem obsegu, črta pa popolno pomnožitev mornarice za inozemlje in zmanjša predlagano število rezervnih ladij. Ob jednem je bil tudi že razgovor o pokritju večjih stroškov. Do konečnega sklepa budgetna komisija še ni prišla, pač pa je brati v raznih listih, da se namerava nekoliko zvišati nekatere davke.

Angleška kraljica Viktorija je po tritedenskem bivanju 26. t. m. ostavila irsko zemljo, na katero je bila stopila 4. t. m. Mir se celi čas njenega bivanja na Irskem ni kalil, nesreče ni bilo nobene. Prebivalstvo jo je povsodi sprejemalo spoštljivo, vendar pa ni bilo nikjer opažati onega pravega navdušenja, ki se kaže drugod ob jednakih prilikah. Irci namreč vedno bolj čutijo neznosna bremena, ki jih jim nalaga njena vlada, posebno povodom sedanje vojske. Nekateri bolj optimistični oficijelni krogi pravijo sicer, da je kraljičin obisk pospešil spravno akcijo mej obema narodoma, toda mej ljudstvom živeči politiki niso mogli dobiti tega prepričanja. Kraljica se je napotila v Windsor, kjer se vrši prihodnji teden tajni ministerski posvet.

Angleški državni načrt za državo Oranje. Začasni upravitelj osvojene (?) oranjske ljudovlade general Pretyman se po nalogu svoje vlade resno peča z načrtom, po katerem naj bi se uredila notranja uprava. Mož pa menda malo bolj pozna razmere v deželi, kakor pa Roberts ali pa londonski državniki. Možu se pred vsem ne zdi umestno, da bi se zaprisegali podjarmljeni Oranjci, dokler ni dognano, da bodo mogli Angleži onim, ki so jim prisegli zvestobo, zagotoviti potrebnega varstva. Mogoče je del Oranjcev že sit sedanje vojske, toda z ozirom na vztrajnost Transvalcev ne mara odnehati. Velik del pa orožja sploh ni oddal, marveč komaj čakal ugodne prilike, da prime znova zanj. General Pretyman namerava razdeliti deželo v potrebno število okrajev in v njih nastaviti večinoma domače komisarje. Kajpada vsa razdelitev ne bo nič koristila, ako narod ne bo hotel pripoznati Angležev svojim gospodarjem.

Knjige in časopisi.

»**Šmarnice**«, Mariji, majnika kraljici v venec spletel Martin Jurkovič, duh. svetnik in župnik pri Sv. Petru poleg Maribora. — Kot snov porabi pisatelj razne cvetice ter jih vporablja na življenje nebeške Matere. — Cena, mehkovezane 80 h., trdno vezane 1 K 30 h., v usnje 1 K 60 h., po pošti 10 h. več. Dobivajo se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Dopisi.

Iz Rima, 25. aprila. Tedaj v večnem mestu smo! Hvala Bogu vsi čili in zdravi smo dospeli danes v jutro malo pred 6. uro na rimski kolodvor, od koder smo v točnem redu popeljani bili k nam odločenim stanovanjem. Vseh romarjev misli in čustva imajo za svoj predmet pred vsem Rim, prvostolico krščanstva in mogoče je le z besedo izraziti, kar preveva sedaj naše misli in srce. Pozneje, ko se najprvi utisek malo okrepi, hočemo poslati v domovino poročilo o našem tukajšnjem bivanju. Za danes se ozrimo na dva, tri dni nazaj, na našo pot do Rima.

Kaj veličastno je bilo videti, ko smo v tolikem številu zapustili domovino, da gremo in se poklonimo v Rimu v svetem letu Jezusu Kristusu. — Na Gorenjskem so nas skoro povsod na postajah pozdravljali, kaj prisrčno na Jesenicah in v Beli Peči. Popoludne ob 2. uri prekoračili smo avstrijsko mejo pri Pontebi. Gledali smo krasno Benečijo — to vam je lep košček zemlje! Udine, Treviso i. dr. so res slikoviti kraji, Treviso se vidi kakor kak raj, in pomladno zelenje in cvetje v polnem razvoju. Po noči nas je popeljal vlak mimo Padove in Bologne proti Ankoni, V prvem jutranjem svitu smo zazrli morje ob ankonski obali. Solnce je vzhajalo, ko smo prišli do prve postaje našega božjega pota, do Lorete. Tu bi vam pa mogel napisati mnogo lepega. Pozneje pride morebiti spretnejše pero in vam popiše vse. V dolgi procesiji so se pomikali Slovenci med molitvijo in petjem od postaje na grič mesta Lorete. Mesto samo mi ne ugaja, ima značaj majhnih laških mest. Toliko lepša pa je narava okrog mesta. Ob horizontu morje, vzhajajoče solnce je svoje žarke lilo na morsko površino, ko smo stopali proti mestu, — krasen pogled. V Marijinem svetišču smo opravili svojo pobožnost.

Loretski dom je pa v vsakem oziru nekaj posebnega. Gotske oblike z renesanskimi prepojene in združene. Cerkev je bogato okrašena; altarne slike so lepi mozaiki. Arhitektonična obklada nazareške hišice je umetniško dovršena in treba bi bilo skoro o njej napisati posebno študijo. Izmed drugih delov cerkve naj omenim slovansko kapelo in remsko kapelo, katero slika znameniti umetnik Ludovik Seitz. Toliko za sedaj o zunanjosti. In Slovenci, tako mnogoštevilno zbrani na tem svetem kraju. Kaj smo delali? Maševali so vsi duhovniki slovenski in brez dvoma so se vsi spomnili naše drage, iskrenoljubljene domovine in so prosili blagoslova božjega nad njo. Ob 8. uri se je darovala peta sv. maša, pevci slov. so pod mojstrskim vodstvom dekana Arkota peli Foersterjevo mašo. To so bili slovesni trenutki. Umotvor zasluženega domačega našega skladatelja so proizvajali čisti glasi slovenskih pevcev. Kedo bi pri tem ne bil ginjen?

Po slovesni sv. maši je prem. knezoškof imel kratek nagovor na vernike Slovence. Živahno, prepričevalno se je glasil govor našega višjega pastirja, ni tedaj čuda, da je ljudstvo poslušalo, čeprav utrujeno od daljne vožnje, s pazljivostjo. Kmalo, prekmalu je minul čas določen za obisk Lorete in treba se je bilo posloviti od znamenitega svetišča. Kdo pač bi mogel uganiti želje, katere je naše verno ljudstvo izražalo Bogu in Devici Mariji? Res je, da se je v očeh marsikoga pri slovesu zasvetila solza, zlasti, ko so pevkinje in pevci mogočno in sočutno zapeli pesem Mariji v slovo. — Loreto — še bi te rad obiskal.

Tedenski koledar.

Nedelja, 29. apr.: 2. povelikonočna, evang.: Jezus dobri pastir. Jan. 10. Peter m. — Ponedeljek, 30. apr.: Katarina Sijen. — Torek, 1. maja: Filip in Jakob ap. — Sreda, 2. maja: Anastazij šk. — Četrtek, 3. maja: Najdba sv. Križa. — Petek, 4. maja: Florijan m. — Sobota, 5. maja: Pij V. p. — Solnce izide 1. maja ob 4. uri 52 min., zaide pa ob 7. uri 3 m. — Lunin spremin: Mlaj 29. aprila ob 6. uri 21. min. zjutraj. — Dan zraste v maju za 1 uro 13 min. — Musica sacra v nedeljo 29. aprila: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Mašo »Salve Regina« zložil G. Ed. Stehle, alelujo in verzikla Ant. Foerster, ofertorij G. Veselak. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Mašo »Salve Regina« v D dur zl. G. E. Stehle, Graduale Ant. Foerster, ofertorij »Confitebuntur coeli« zl. J. B. Tresch.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. aprila.

Kranjski deželni zbor. Tekom današnje seje je upravni odsek predlagal, da se ugodi predlogu dež. odbora; V fari Velike Poljane, politični okraj Kočevje, se za leta 1900, 1901 in 1902 poleg onih priklad, ki se bodo pobirale za občinske potrebščine, dovoli še pobiranje 182 % priklade na vse neposrednje davke izvzemši osebno dohodnino za cerkvene namene. — Deželnemu odboru se naroča, da izposluje temu sklepu Najvišje potrjenje. Vnela se je ostra debata, v katero je sosebno nerodno posegel posl. Tavčar. Predlog upravnega odseka je bil s 14 proti 14 glasovom odklonjen, pač pa je bil sprejet predlog posl. Višnikarja, naj se naroči dež. odboru, da izposluje pri dež. vladi dovoljenje za primerno naklado.

Cerkveno-politična debata v deželnem zboru. Pri predlogu dež. odbora, naj se občini Velike Poljane dovoli 182 % naklade za cerkvene namene, je provzročil posl. dr. Tavčar dolgo razpravo, katero je porabil, da je napal naše duhovne, češ, da odirajo naše ljudstvo, zahtevajoč od njih tako velikanske troške za cerkvene potrebe. Ta napad se je pa dr. Tavčarju popolno ponesrečil. Pred vsem se je s tem osmešil, ker je on sam v deželnem odboru kot poročevalec to predlagal, svoj predlog pa je naslikal v javni zbornici kot grozno strašilo, kot moderno roboto, kot nečuveno izkoriščanje ljudstva. Na tej doslednosti moramo dr. Tavčarju res čestitati tembolj, ker je potem, ko je svoj predlog naslikal kot tako strašilo, tudi sam zanj glasoval. Nesrečen pa je bil dr. Tavčar tudi s svojim dokazovanjem, ker je navel kot dokaz zato, kako duhovni odirajo ljudi, župnika iz Strug, a v ta namen sam iz »Slovenca« prečital, da je imenovani župnik veliko iz lastnega žepa podaril. Res klasičen dokaz za odiranje! — Dalje je omenil zidanje Šmartinske cerkve češ, da bo fara vsled tega za 50 let ubožala, dasi je bil zgradbeni fond v ta namen že nabran in sedaj ljudje le s tlako pomagajo. Dr. Tavčarja so zavračali posl. Povše, Kalan, Detela in Pakič, ki je glede nove fare v Vel. Poljanah omenil, da je tudi tukaj umrli župnik vse svoje imetje ostavil v ta namen, da se ustanovi nova župnija. Torej tudi ta slučaj kaže, kako duhovni »odirajo« ljudi v cerkvene namene. — Posl. dr. Tavčar je torej ravno nasprotno dosegel, kar je nameraval, pokazalo se je, da duhovni požrtvovalno delujejo v kulturne namene našega naroda, da v tem pogledu zaslužijo le pohvalo.

Občinski svet ljubljanski ima v torek, dne 1. maja ob 6. uri popoldne redno sejo, na katere dnevnem redu je mej drugim preosnova plač mestnih pomožnih uradnikov, ustanovitev mestne bolniške blagajne za posle in nasvet, naj dobi tržni nadzornik uniformo. Poleg tega je več prošenj v finančnih in stavbinskih zadevah.

Iz Mokronoga. Sveti misijon, katerega so vodili pri nas od 17. do 24. aprila čč. gg. lazaristi iz Celja, Pogorelec, Kitak in Pediček, se je dobro obnesel. Zaradi silnega dela na polju je bila v začetku res bolj pičla udeležba, zato je bilo pa zadnje dni več dela in posebno konec je bil veličasten. Bog daj trajnega vspeha!

Občinske volitve v Celovcu. Iz Celovca dne 27. apr. Ta teden se vrše tu občinske volitve, ki so za mesto precejšnjega pomena, ker bodo morali novi odborniki sklepati o vporabi na novo najetega posojila v znesku 2 mil. kron, o novi elektrarni itd. Mnogo drugih važnih vprašanj tudi še čaka rešitve, a vkljubu vsemu temu o kakem volilnem gibanju ni ne duha ne sluha! »Comunal verein«, ki je v rokah Schönererijancev, napravlja volilne shode, h katerim pa nihče noče priti! O volitvi za tretji razred ste že poročali. K volilnemu shodu za drugi razred je prišlo celih — 29 volilcev in en sam kandidat za izpraznjena odborniška mesta. Nič ni pomagalo, da je predsednik Hillinger tožil, »da volilni razred inteligence« kaže tako malo zanimanja za volitve. Nič ni pomagalo, zakaj udeležencev zato ni hotelo biti več. Postavili so kandidate, ki so bili drugi dan tudi izvoljeni. Od 802 volilcev jih je v tem »inteligentnem“ razredu prišlo na volišče — 125. S 118 do 122 glasovi so bili izvoljeni: učitelj V. Kleinberger, zdravnik dež. norišnice dr. Werner, zasebni uradnik J. Schoglitsch, apotekar V. Hauser in mesar T. Kropfitsch. Ti torej bodo morali pomagati reševati celovški mestni zbor in celovško — nemštvo! — Jutri voli prvi razred. Za kandidate so proglašeni: podžupan dr. Metnitz in knjigar J. Röschnar (stara) ter pivovar G. Lochs (nov.) Gotovo je, da letošnje volitve nikakor niso najlepše spričevalo za Celovec!

Nemški „schulverein“ je lani bogato sipal svoje Judeževe groše na Koroško. Vkup je razdelil na 36 krajev 14.879 kron. Podpore so dobili: Borovje (6000 K), Celovec (2630 K), Velikovec (826 K), Železna Kapla (1128 K), Šmartin (740 K), Glinje (600 K), Šmohor, Vetrinj, Rožek, Naborjet, Vrata, Vrba, Črna, Hodiše, Dješke(!!), Domačale, Podklošter, Spodnji Dravograd, Podgorjani(!!), Črneče (!!), Št. Štefan, Ukve, Malošče, Etendorf, Mohliče, Grabštanj, Bilčoves (!!), Pliberk, Št. Jurij, Črešnje, Podljubelj, Čajna, Lipa, Loče, Gospasveta, Globasnica (!!!) Razun tega je razdelil »schulvereine« tudi 519 raznih nemških knjig. — Žalost mora napolniti vsakega rodoljuba, ko čita zgornja imena, saj malone na vseh naših šolah delajo s pomočjo »schulvereina“, ter za bore, v pravem pomenu besede Judeževe groše izdajajo národnost slovenske mladine! Neverjetno se nam v mnogih krajih zdi, da bi tudi tam deloval »schulverein«. In če res, mora rudečica obliti Slovence v dotičnih krajih. Zato pa nujno prosimo pojasnila iz onih krajev, kdo je one groše prejel in v kak namen so se porabili! »Mir.«

Goriški deželni zbor je imel v četrtek po daljšem prestanku zopet sejo; na dnevnem redu je bilo 57 predmetov, prisotni so bili vsi poslanci. Predsednik naznani, da je povodom 400 letnice združenja goriške dežele z Avstrijo brzojavno presvetlemu cesarju izrazil udanost ter prejel cesarsko zahvalo. Posl. Venutti je utemeljeval predloga glede železnice po Soški dolini in zboljšanja učiteljskih plač. Prvi predlog se soglasno sprejme, drugi predlog se izroči pravnemu odseku. Poslanec dr. Tuma interpeluje ces. namestnika zaradi slabega stanja državnih cest v slovenskem delu dežele in posebno državne ceste od Gorice do Ajdovščine, dalje zaradi prestrogega postopanja gozdnih oblastev in konečno zaradi šolskih razmer v Gorici. Dalje dr. Tuma nasvetuje, da se v proslavo 70 letnice cesarjeve ustanovi zaklad za podporo obrta v deželi. V ta zaklad naj bi dežela vplačala 40.000 kron. Zbornica sprejme več cest med okrajne. Odobri se načrt zakona gledé ustanovitve cestnega odbora za kobariški okraj. Letni prispevek za pogozdovanje Krasa se zviša na 6000 kron.

Umrl je znani veleposestnik v Brdih na Goriškem, Fr. Obljubek.

Učiteljski izpiti za ljudske in meščanske šole v Gorici se prično 7. maja. Oglasilo se je 21 učiteljev in učiteljic.

Potrjenih je bilo v krškem okraju domačih mladeničev in sicer v Mokronogu 46, v Kostanjevici 47, v Krškem 75, in v Radečah 47 mladeničev.

Mestno kopališče na »Ajdovem zrnu« se otvori v jeseni.

Pogorela je 23. t. m. hiša posestnika Jož. Matjašiča v Gričah pri Postojni. Škodo cenijo na 3600 kron. Nevarno se je opekel 63-letni brat poškodovancev, ki je spal pod streho.

Iz Novega Mesta se poroča, da je ondi Schwarzov hotel kupil gosp. Ludovik Ferlič.

Nesreča. 33letni Šimen Sušnik iz Nomenja v Bohinju je po noči 24. aprila potoma na delo padel; olje iz svetilnice se je razlilo in se mu užgalo. Prenesli so ga po životu vsega opečenega v vas, kjer je kmalu umrl.

Kočevski občinski zastop je sklenil ustanoviti v Kočevju s pomočjo »Südmarcke« nemški »Studentenheim«.

Pri obč. volitvah v Vipavi je po poročilu sinočnega »Naroda« zmagala v I. in II. razredu »Narodova stranka« in sicer v II. razredu s šestnajstimi proti štirinajstimi glasovi — kako, pričakujemo poročila.

Napadel je minuli torek blizu D. M. v Polju iz vevške papirnice vračajočega se Jožefa Novaka iz Sneberij kočarjev sin Fran Dobruta brez vsakega povoda in ga najprej z roko, pozneje pa z opeko nevarno ranil na glavi.

Ljubljanske novice. Bogoskrunež Kvas je izpovedal zopet novo bogoskrunstvo. Oni dan, ko je pobijal žarnice po Streliških ulicah, se je spravil tudi nad križ ob Gruberjevem kanalu, katerega je hotel izruvati. Kvas bi rad nekega Poglaja spravil v zapor ter je izjavil, da mu je ta pomagal, kar pa ni res, ker ga je Poglaj takoj zapustil, ko je videl, da je Kvasu nenestna elektrika tako na potu. — Bombardiranje blazni-

nija. Preko strehe parnega mlina se je nedavno razvila zanimiva bitka mej nekaterimi kolarskimi učenci in hiralniškimi hlapci, katerim so prišli na pomoč blazniki. Bombardirali so se s kolorabami, krompirjem in starimi renami. Bitko so odločili blazniki, ki so pričeli metati na sovražnika blato v copatah. Radi prevelikega junaštva sta bila obsojena kolarska vajenca Jemc in Sitar na 24 ur zapora, Sonca je bil oproščen, generala Tičarja pa ni bilo k obravnavi, ker se je preveč ričeta bal. — Zahvalo soc. dem. Železnikarju je v lepi obliki izrazil mestni magistrat ljubljanski za to, da pri obč. volitvah gre z liberalci in ima na magistratu »raje marijonete, nego kute«. Železnikar je ravnokar izgotovil obleke za magistratne sluge. Tako skrbi magistrat za »svoje«! — Nagajiv fijakar je sinoči na Mestnem trgu »kroftno« naredil motor vozu, ki plaši konje in ljudi. Ko je motor najbolj trobil, naj se mu vse ogne, prijel je fijaker svojega konja in ga postavil preko ceste. Motor se je moral ustaviti mej bučnim smehom pasantov. Motor pa je tako piskal, da je konj pričel skakati in tako je fijakar končno moral le pustiti motor naprej. Le škoda, da je bila ob tem prizoru na promenadi egiptovska tema, ker mestna elektrika preizborno funkcijonira. — Biciklisti-vojaki se vozijo po drevoredu na Krakovskem nasipu in Bregu. Ali imajo vojaki poseben cestni red? — Korajžna fanta, ki sta se včeraj napila pri Lahu in potem pod Tivoli klicala ljubljanske peke na korajžo, sta Matevž Jeras in France Knez iz Vekerč. Na policijo so ju policaji pripeljali vsa krvava. Še tu sta zabavljala proti pekom, češ: »Prave korajže pa le nimajo, ker so jo pred policaji odkurili!« — Zgubila je g. Ivana Pollak medailon v podobi deteljice, vreden 18 kron. — Tat je ukral delavki Jožefi Simčičevi na Poljanski cesti št. 58 iz skrinje 10 kron. — V Ameriko je hotel Janez Meršič iz Krasice okraj Črnomelj. Stražnik ga je ustavil na dolenjskem kolodvoru. Sprva je tajil, a ker je mislil, da mu bode tovariš, pri katerem je imel denar spravljen, denar odnesel, je vse povedal, da je dobil denar nazaj. — Na lice ugriznil je danes dopoludne na Marijinem trgu neki pes šestletnega Stankota Sekola in ga precej poškodoval. — Iz kavarne zgine pivo. Tukajšnji krčmarji so se pritožili, da se po kavarnah toči gostom pivo v steklenicah, za kar pa kavarnarji nimajo pravice. Kavarnarjem se je poslal pismeni nalog, da bo tisti, katerega zasačijo pri točenju piva brez pravice, po § 132 obrtnega reda strogo kaznovan.

* * *

Morilec Hülsner pride vnovič pred porotnike. Dunajskim listom poročajo namreč iz Prage, da je došla vest o razveljavljenju kutnogorske razsodbe. Najvišje sodišče je namreč razveljavilo smrtno obsodbo ter odredilo, da se vrši nova razprava pred porotnim sodiščem v Chrudimu, katero mesto je precej gosto naseljeno z židi.

Nove vrste dvoboj sta izvrševala v Parizu te dni dva Kitajca. Sprla sta se radi neke ženske. Postavila sta se oddaljena drug od druzega ter se štiri ure neprenehoma obsipala z največjimi surovostmi, dokler ni jeden krvaveč skozi nos in usta onemogel in se zgrudil od onemoglosti. Zmagalca je policija zaprla, ker je prvotno mislila, da je svojega nasprotnika tako pretepel. Končno je povedal policiji o novem načinu dvoboja in policija je bila s takim dvobojem tako zadovoljna, da ga je takoj izpustila.

Ženski občinski zastop. Iz Beattie v Ameriki se poroča: Lansko leto so se žene javno izrekle proti gostilnam in igralnicam ter postavile svoje kandidate za župana in občinske svetovalce. Vsi kandidati so bili ženskega spola. Mrs. Totten, kandidatinja za županjo, je zagotovila ljudi, da če bo ona izvoljena in tudi druge kandidatinje, bo mesto dobilo popolnoma novo lice. Olepšano bo vse estransko, tako da bo človeku veselje bivati v njem. Vse te obljube so se tudi uresničile in danes je Beattie s svojimi 500 prebivalci najlepše mestice daleč na okoli. Letos so se pa možje vzdignili zoper žene na vsi črti ter postavili svoje kandidate, ker jih zelo jezi, da je ženska vlada pregnala iz mesta pivnice in igralnice.

Sejmi po Slovenskem od 30. apr. do 5. maja. Na Kranjskem: 30. v Ilir. Bistrici in na Gori pri Ribnici; 1. maja v Železnikih, Svibnju, Trni, Planini pri Črnomlju, na Travi in Boh. Bistrici; 2. v Boštanju; 3. pri Fari in Črnomlju; 4. na Jesenicah, Boh. Srednji vasi, Poljanah, Sorici, Ložu, Kočevju, Litiji, na Dobručah in v Domžalah; 5. v Brusnicah in Št. Gothardu. — Na slov. Štajerskem: 30. v Konjicah, Dolu pri Hrastniku, pri Sv. Vidu blizu sv. Eme in v Šmarju pri Celju; 1. maja na Ljubnem, v Celju, pri sv. Filipu v Selah, na Hajdini, pri sv. Barbari v Halozah, v Lipnici, na Muti, v Velenju; 2. na Ptujem; 3. v Podsredi, pri Sv. Roku, v Trbovljah, Sevnici ob Dravi, pri Sv. Mariji v Jarenini in Loki; 4. v Bistrici, Št. Juriju ob j. ž., Sv. Lorencu, Svičini, Gornjem gradu in pri sv. Trojici; 5. pri Sv. Barbari. — Na Koroškem: 2. v Frižah, Kapli, Redendolu, Saksenbergu; 3. v Št. Andražu, Terzi, Lavamintu in Zgor. Dravogradu. — Na Primorskem: 1. v Grobniku in na Bukovi; 2. v Hrpeljah, v Sežani in v Gorici; 4. v Glemoni.

Društva.

(Odbor „Bolniškega in podpornega društva pomoč. in zasebnih uradnikov“) imel je po zadnjem občnem zboru sinoči prvo redno sejo, v kateri se je poleg točk dnevnega reda razpravljalo tudi o več važnih zadevah. Po nagovoru predsednikovem poročal je tajnik o vlogah, blagajnik pa o računskem izkazu za mesec marc. Dohodkov je bilo v tem mesecu 623 kron 40 h, stroškov 192 K 48 h, prebitka torej 430 K 92 h, in pripomni, da so dohodki v tej dôbi zato tako narasli, ker je gospod župan Hribar daroval društvu pomož in zaseb. uradnikov zdatno podporo štirih sto kron. Skupno imetje znaša zdaj 4767 K 66 h, kateremu je prišteti še podporo kranjske hranilnice v znesku 200 K — Pri tej točki povzame besedo predsednik g. Gutnik, rekoč: »Kakor smo ravnokar čuli, izkazal se je našemu društvu nepričakovano velicega dobrotnika g. župan Ivan Hribar, ki je prijetno iznenadil društvo s znatnim zneskom 400 kron. Tacih dobrotnikov naj bi nam Bog mnogo naklonil. Zato zakliče imenovanemu društvenemu podporniku krepek: »Živio!« Temu klicu odzove se tudi celi odbor. Zatem pripomni še predsednik, da društvo pogreša še mnogo članov zlasti v Ljubljani, in da zato zlasti želi in pričakuje, da se bodo v kratkem poslužili ga vsi načelniki tukajšnjih odvetniških, notarskih in ostalih zasebnih pisarn ter svoje še nezavarovane uradnike pri tem društvu zglasili oziroma uplivali na to, da se ti zglase kot člani. V to svrho predlaga, da se vsem gospodom načelnikom dopošljejo zajedno društvena pravila. — Sprejeto. Po nekaterih posameznih predlogih zaključi predsednik sejo.

(Pevski zbor »Slov. bralnega društva« v Škofji Loki) priredi v nedeljo, dne 29. t. m. v lastnih prostorih veselico. Vspored: »Revček Andrejček«. Narodna igra s petjem v 5. dejanjih. — Spisal Karol Morre. — Poslovenil J. Bedének. Prosta zabava. Začetek ob ½8. uri zvečer. Vstopnina: udom 20 kr., neudom 30 kr. Ker je čisti dobiček namenjen fondu pevskega zbora, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi pevski zbor »Slov. bralnega društva« v Škofji Loki.

(Kmetijsko društvo v Horjulu) je na občnem zboru dné 22. aprila predložilo poročilo in računski sklep za III. upravno leto 1899, kateremu povzamemo nastopne podatke: Članov šteje društvo 260, ki so vplačali deležev 3571 gld. 24 kr. Prometa je bilo 56.836 gld. 65 kr. Blaga je kupilo društvo za 23.577 gld. 60 kr., prodalo pa za 21.458 gld. 78 kr. Kosmati dobiček pri blagu znaša 3460 gld. 42 kr., čisti dobiček pa 230 gld. 48 kr. Rezervnega zaklada ima društvo 1917 gld. 20 kr., inventar pa izkazuje vrednost 1163 gld. 89 kr. Društvo je član »Gospodarske zveze«, ki je izvršila revizijo 19. jan. 1899.

(Število Marijinih družb po Slovenskem.) 1. Radovljiška dekanija. a) Dekliške družbe so: v Radovljici, na Bohinjski Beli, na Koroški Beli, na Breznici, v Gorjah, v Gradu, v Ribnem, na Jesenicah, v Kamni gorici, v Kranjski gori, v Kropi, v Mošnjah in v Srednji vasi. — b) Mladeniške družbe so: v Gorjah, v Gradu, na Jesenicah, v Kamni gorici, v Kranjski gori, v Mošnjah in v Srednji vasi. — c) Družbi za može in žene sta v Mošnjah. — Koliko članov šteje imenovanih 22 družb, nam žal ni natančno znano. Znano nam je le, da se udje v teh družbah hitro množe, in da se še snujejo nove družbe v dekaniji.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: G M. Prijatelj, župnik v Slavini 10 K. Gospod Ant. Pfajfar, župnik v Leskovci 6 K.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. aprila. Cesar je vsprejel v avdijenciji ministra dr. Režek-a.

Dunaj, 28. aprila. Včeraj je bil posvet ministrov, ki se je pečal s tekočimi zadevami, največ z bližnjim sklicanjem državnega zbora.

Dunaj, 28. aprila. Jutri objavi uradni list cesarsko pismo, s katerim se sklicuje drž. zbor 8. maja. Delegacije se skličejo pozneje.

Dunaj, 28. aprila. V mestnem zboru je naznanil župan dr. Lueger, da je potekla doba podžupana Strobacha. Volitev se more vršiti še le po završenih občinskih volitvah, ker ni navzočih sto odbornikov.

Levov, 28. aprila. Sestanek poljskih drž. in dež. poslancev je obsodil vsako obstrukcijo, izrekel zahvalo poljskemu klubu in nadejo, da bode deloval za normalne parlamentarne razmere.

Levov, 28. aprila. Zaupniki poljski so izrekli poljskemu državnozborskemu klubu svoje zaupanje, nasproti so glasovali zastopniki poljske ljudske stranke. Predlog, da naj se deluje za uvedbo rednega parlamentarnega delovanja, je bil vsprejet soglasno. Navzoč je bil tudi minister Pientak, ki je na vprašanje, ali misli vlada res razpustiti državni zbor, odgovoril, da nima zato nobenega povoda, ker je mnogo nade, da se doženo dogovori mej Čehi in Nemci.

Hamburg, 28. aprila. Tekom oktobra bode v Königsbergu kronan cesar Viljem pruskim kraljem.

Berolin, 28. aprila. Vest, da se da cesar Viljem kronati za pruskega kralja v Königsbergu, je izmišljena.

Kodanj, 28. aprila. Kralj je vsprejel ostavko sedanjega kabineta in imenoval novo desniško ministerstvo.

London, 28. aprila. „Times“ poročajo iz Ottawe, glavnega mesta Canade, 26. t. m.: V predkraju Hull je navstal požar, ki je uničil večje število javnih in zasebnih poslopij in tovarn. Potem se je še užgalo mesto onstran reke Ottawa in se ogenj tako razširil, da je bilo do danes zvečer ob 6. uri 2000 družin brez strehe.

Vojska v Južni Afriki.

Maršal Roberts se sedaj resno trudi, da bi zaprl pot od Wepenera in Dewetsdorpa proti Ladybrandu se vračajočim generalom Dewet, Olivier in Botha. Naročil je Hamiltonu in Ridleyu, naj jo udarita s svojima infanterijama na konjih naravnost v smeri preko Thabanehu na cesto v Ladybrand. V sredo je general Hamilton baje že prepodil Bure s pozicij pri Izraelsportu, toda ker ta kraj ni nikjer označen, ni mogoče presoditi, kolika nevarnost preti umikajočim se Burom. Ako bodo prodirali Angleži v smeri proti Ladybrandu, se Burom ni bati ničesar, ker bodo mnogo prej dospeli na mesto, nego njih zasledovalci.

Boshof je baje še vedno v Methuenovih rokah, le oblegajo ga burske čete. Posadka v Kimberleyu se neprestano množi z oddelki Bartonove brigade, ki dohajajo iz Natala. Ko bo na mestu vsa brigada, nameravajo jo udariti proti Mafekingu.

London, 28. aprila. Roberts poroča, da je general Warren imenovan guvernerjem v zahodnji Griqua-deželi.

London, 28. aprila. „Daily Telegr.“ poroča iz Kimberleya 26. t. m.: Oddelki Hunterjeve divizije dohajajo vsak dan iz Natala. General Methuen je še v Boshofu, kjer mu stoji nasproti sovražnik.

London, 28. aprila. Iz Elandslaagte poročajo 27. t. m.: Minulo noč so dobili Buri še jeden top na svojo utrjeno pozicijo na holmih, in imajo sedaj tri. Buri so prepričani, da jim Angleži ne morejo škoditi. Zamorci pripovedujejo da so Buri ostavili svoje postojanke Biggarskih gorah, da pomnože tukajšnj vrste.

London, 28. aprila. Iz Deweta dorpa poročajo 26. t. m.: General Pole Carew je zaplenil vso živino in prije farmovce, ki so prelomili prisego.

Warrenton, 27. aprila. Buri v Klip damu, pomnoženi z 800 vstajniki i Prieske, so si osvojili 200 vreč moke

Zaročenca.

(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Lašk spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B—č.

(Dalje)

V prvih trenotkih je občutila živo, vendar ne popolno zadovoljnost. V njen prazno dušo se je vselilo neprestano, čil delovanje, takorekoč novo krepko življenje Toda ta zadovoljnost je bila podobna okrep čujoči pijači, katero so dali starodavniki svoji iznajdjivi krutosti obsojenim hudodel cem, da so lažje prenašali muke. Ob jedne se je na njej opazilo povsem novo kretanje postala je namah bolj redna, mirna, opustil je zasmehovanje in pritoževanje, kazala s je bolj prijazno in uljudno, tako da so s sestre veselile srečne spremembe. Ni jim prišl na um, kaj je pravi razlog, niso umele, d je nova čednost samo hinavščina, katera s je pridružila k prejšnjim napakam. Ta lju beznivost, ta navidezna prijaznost pa ni tra jala dolgo časa, vsaj ne tako nepretrgoma in jednakomerno. Kmalu se je povrnilo prejšnje zaničevanje, hudomušnost, zasmehovanje in oponašanje samostanskega življenja, ka se je pogosto slišalo v izrazih, ki niso navadni na takem kraji in se ne čujejo iz takih ust. Vsakemu izbruhu je sledil kès, Gertrude je skušala zopet vse zatreti in potlačiti s prilizovanjem in sladkimi besedami Sestre so prenašale po možnosti to nestanovitnost in so jo pripisovale lahkomiselni in čudni nravi signorini.

Delj časa se na videz ni nihče zmenil za vse to. Nekega dne pa se Gertrude radi malenkostne stvari sprè z neko nepreobleèeno sestro, obsipa jo z raznimi priimki brez konca in kraja. Sestra si grize ustnice, nazadnje pa jej poide potrpežljivost ter zine neko besedo, da nekaj ve in da bode že o pravem času vse povedala. Od onega dne signora Gertrude ni imela miru ... Ni bilo dolgo tega, ko so morali nekega jutra čakati zaman one sestre. Pogledajo v njeno celico, a ni je; kličejo jo glasno, a ne odgovori. Iščejo jo tu in tam, po vseh kotih od kleti do podstrešja, a ni je. Bog ve, kaj bi se vse domnevalo, če ne bi odkrili pri iskanju na vrtu velike luknje v zidu. Seveda so bili vsi mnenja, da je tod ušla. Iskali so jo v Monzi in njeni okolici, posebno v Medi, odkoder je bila ona sestra doma. Pisali so na vse strani, a vendar ni bilo po nji ne duha ne sluha. Morda bi bili več izvedeli, če bi ne pregledali bližnjo okolico. Čudili so se, ker si nikdo ni mogel misliti, da je bila sestra tega zmožna; in po daljšem premlevanju so uganili, da je najbrže šla daleč, daleč. Ker je nekoč neka sestra izustila, da je skoro gotovo zbežala na Holandsko rekli so vsi in imeli za golo resnico v samostanu in drugod, da je res ušla na Holandsko. Signora Gertrude pa ni bila tega mnenja. Sicer ni kazala, da tega ne veruje tudi ni pobijala občne govorice s svojimi posebnimi razlogi. Ako jih je res imela, ne mogla bi jih bolj potajevati. Ogibala se je pri vsaki priliki, sprožiti to zgodbico; zato se ljudje niso posebno zmenili za stvar samo tem bolj pa so iskali vzroka tajnemu begu Čim menj je Gertrude o tem govorila, tem več je na to mislila. Kolikokrat je videla onc sestro nenadoma v duhu pred sabo; njena podoba se ni hotela premakniti! Kolikokrat je želela videti jo pred sabo res živo, ka bi jej bilo bolj všeč, nego jo vedno gledati v duhu pred sabo, nego po dnevi in po noči prebivati v družbi one temne, grozne, neznosne podobe! Kolikokrat bi rada slišala njen pravi glas, čeprav bi jej zažugala karkoli si bodi; to bi ji bilo bolj po godu nego da je isti glas tajnostno šumel na njeno uho in trdovratno z neutrudljivo stanovitnostjo ponavljal čudne besede, kakoršnih nikdar na svetu ni govorilo živo bitje.

Leto je preteklo po tem dogodku, kar je Lucia spoznala gospo Gertrudo in imela ž njo oni pogovor, pri katerem smo ostali v povesti. Signora jo je posebno izpraševala o zalezovanji don Rodrigovem in se je tako brezobzirno zanimala za posameznosti, da se je Luciji moralo zdeti to nekaj novega; ubožica ni namreč nikdar mislila, da sega radovednost redovnic tako daleč. Nič manj čudni niso bili razni izreki, katere je vmešavala signora sem ter tja med spraševanjem. Na videz se je skoro posmehovala velikemu strahu, katerega je imela Lucia pred onim gospodom; vprašala jo je, če je toli grozen, da se ga takó boji; njen odpor se jej je zdel nespameten in za bedasto je smatrala Lucio, da ni volila rajši onega gospoda, nego svojega ženina Renzo. (Dalje prih.)

Pozor! Kdor hoče imeti čiste, bele in zdrave zobe, naj rabi zobozdravnka dr. R. Friana ustno vodo z novim antiseptikom, ki zabrani vsako gnilobo zob. Steklenica zadoščujoča za celo leto se dobiva za 2 K pri Ervinu Burdychu, lekarju v Škofji Loki. 45 13

V vsakem gospodinjstvu pripeté se pri raznih opravilih ranjenja, radi katerih treba previdnosti, da se prepreči vnetje ali pa onesnaženje. V to pa naj se vporabijo sredstva, koja rane hladé in bolečine olajšujejo ter celjenje pospešé. Slovito, skoro v vsaki domači lekarni se nahajajoče praško mazilo je pač najboljše sredstvo, katero ima vse lastnosti za tako uporabo. Dobiti je v vseh lekarnah. 12

Čisto medicin. ribje olje.

Deželna lekarna — DORSCH — pri Mariji Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1899.

Blag. g. **Milan Levstek**, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobrotu Vašog neprecenjeno dobrog in pristnog **medicinskog ribjog olja**, katerog že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rodbino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gld. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

936 20 **Anton Ožbolt**, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta

Cena žitu na dunajski borzi

dné 27. aprila 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad	gl.	8·15	do gl.	8·20
» » maj-juni	»	8·10	» »	8·11
» » jesen	»	8·30	» »	8·31
Rž za pomlad	»	7·20	» »	7·25
» » maj-junij	»	7·20	» »	7·22
» » jesen	»	7·34	» »	7·35
Turšica za maj-junij	»	5·77	» »	5·78
» » jul.-avgust	»	5·88	» »	5·90
Oves za pomlad	»	7.40	» »	7.45
» » maj-junij	»	5·42	» »	5·43
» » jesen	»	5·69	» »	5·70

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm.

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
7	9. zveč.	733·2	10·3	brezv.	oblačno	
8	7. zjutr.	32·5	8·7	brezvetr.	dež	0·9
	2. popol.	733·8	11·8	sl. svzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 7·6 normale: 11·6°

Poslano.

Z ozirom na včerajšnji popravek županovega namestnika g. V o n č i n e v, „Slovencu“, ki mi policijski svétnik Podgoršek ni označil Kvasovega dejanja za „socijalnodemokratsko šolo“, izjavljam, da je **moja trditev istinita, in sem jo pod prisego pripravljen potrditi.** Še ko sem bil drugič pri g. Podgoršku, sem mu dejal, da ima popolnoma prav s svojo trditvijo in on ni dejal, da bi se jaz kaj motil o njegovem izrazu. **Pri svoji trditvi ostanem v popolnem obsegu.**

Fran Breskvar,
398 1—1 knjigoveški mojster v Ljubljani, Pred škofijo št. 6.

Barve za umetnike, düsseldorfske, dr. Schönfelda, v pušicah, za akademične slikarje, ter Kaspar-jeve in Spitzauer-jeve, dobé se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 228 7 11—11

Na prodaj je 397 1-1

hiša

s tremi sobami in vrtom

Kladezne ulice št. 5 v Ljubljani.

VABILO

na

občni zbor

„Kmetijskega društva v Srednji vasi,

registr. zadruge z omejeno zavezo“,

ki se vrši

v nedeljo dné 13. maja 1900

ob ½4. uri popoldne

v zadružni hiši št. 73 v Srednji vasi.

Vspored:

1. Poročilo načelstva
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnega računa za 1899.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Razni nasveti.

V Srednji vasi, dné 27. aprila 1900.

396 1—1 *Načelništvo.*

VABILO

na

redni občni zbor

„Gospodarskega društva v Trnovem,

registr. zadruge z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

v nedeljo dné 6. maja 1900

ob 4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Predložitev in potrjenje računa za l. 1899.
2. Volitev 5 članov načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Prememba pravil.
5. Slučajnosti.

Opomba. V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, vrši se ob ½5. uri isti dan drugi občni zbor na istem mestu in z istim vsporedom ter se bo sklepalo brez ozira na število navzočih udov.

V Trnovem, dné 26. aprila 1900.

393 1—1 **Načelstvo.**

Nove Šmarnice,

Marijne čednosti in dobrote,

po o. Patisu S. J. spisal

P. Ladislav v Novem mestu,

so izšle, in stanejo v **„Katol. Bukvarni“** v Ljubljani v polusnju 1 K 80 h, v usnju 2 K., v usnju z zlato obrezo 2 K 40 h. Po pošti 10 h več.

Cerkvena mizarska dela.

Podpisanec izdelujem zlasti **cerkvene klopi, klečalnike** in **spovednice** iz hrastovega lesa po vzorcih in po lastnem načrtu, ter se za taka dela priporočam čast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom. Zagotavljam izvrstno **lepo delo** in **nizke cene.** Že dvanajstim cerkvam sem izdelal klopi v največjo zadovoljnost.

Vse izdelujem v lastnih prostorih. — Postavljanje novih klopi in spovednic v cerkvi traja le 3 do 6 dni.

Josip Stupica na Viru,
89 15—12 **pošta Domžale.**

Kdor želi kupiti **pristna** 386 6-2

istrska vina

iz **najboljših krajev**, po **lokalnih cenah od 15—18 kr.**, naj se zanesljivo obrne pod šifro **„strogo pošteno“** poste restante **Pulj 2.**

Postrežba točna in le po uzorcih.

Burska vojska

izide v najkrajšem času pri založniku **Antonu Turk-u** v Ljubljani.

Knjižica bode jako zanimivo opisovala junaški narod Burov boreč se proti nasilstvu za ohranitev svobode. — Priobčene bodo tudi **ilustracije** iz

Burske vojske.

Naznanilo.

Prečastnemu občinstvu naznanjam, da odem **dné 1. maja t. l. otvoril**

„Národno gostilno“

v Ljubljani, Dunajska cesta 26

Skrbel bom za **izvrstno kuhinjo, najboljšo pijačo** in **najtočnejo postrežbo.**

Abonement na kosilo kar najceneje.

Za obilen obisk prosi najudaneje

384 2—2 *A. Schmoliner.*

Katoliška bukvarna

v Ljubljani

priporoča:

Missale Romanum (v obliki male pôle) l. 1898, z najnovejšimi mašami, in sicer:
1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo K 43·20
2. V črnem usnji z zlato obrezo . . . K 44·40
3. V rudečem šagrinu z zlato obrezo . . . K 50·—

Dobiti je ta misal tudi v še finejšem vezenji.

Missale Romanum (v četvorki) l. 1898, z najnovejšimi mašami, in sicer:
1. V črnem usnji z marmor. ali rudečo obrezo K 36·—
2. V črnem usnji z zlato obrezo . . . . K 38·—
3. V rudečem šagrinu z zlato obrezo . . . K 42·—

Dobiti je tudi v še finejši izdaji.

Cene veljajo s proprijem vred za katerokoli škofijo. — V zalogi so misali s proprijem naslednjih škofij: Ljubljanske, goriške, krške, lavantinske, poreško-puljske, tržaške in ogersko-hrvatskih.

Missae pro defunctis (v obliki male pôle):
V črnem usnji z rudečo obrezo . . . . K 6·60
V črnem usnji z zlato obrezo . . . . . K 7·44

Missae pro defunctis (v četvorki):
V črnem usnji z rudečo obrezo . . . . K 5·16
V črnem usnji z zlato obrezo . . . . . K 5·76

Za one čast. gospode, ki zaradi slabega vida smejo vedno maševati »de Beata«:

Missale ad usum sacerdotum caecutientium (v obliki male pôle):
V črnem usnji z zlato obrezo . . . . K 19·20.

Najboljše berilo in darilo je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge bližiti in prav olikati), ter se dobi za predplačilo **1 gld. 50 kr.**, po pošti 10 kr. več, ali proti poštnemu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju, III., Steingasse 9, I. Stock, Th. 10.**

Založnik, ozir. prodajalec je voljan vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. **Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.** 1000 19

Domača umetnost!

Podobarski in pozlatarski ateljé

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice štev. 22

v hiši gospé Wessner-jeve 60 52-16

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje vsakovrstnih **strogo umetališko izvršenih**

lesenih oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega materijala.

Priznano umetniške dovršena dela!

Priznalna pisma so na razpolago.

Domača tvrdka!

Št. 13.447. 395 3—1

Razglas.

Ker volilni imeniki še niso v tisku gotovi in ker se vsled tega niso mogli v smislu § 17. občinskega volilnega reda volilskim upravičencem pravočasno dostaviti, sistujejo se na podlagi sklepa izredne seje občinskega sveta z današnjega dne za 23., 25. in 27., oziroma za 24., 26. in 28. dan aprila meseca t. l. razpisane **dopolnilne volitve** v občinski svet in se bodo vršile:

dné 14. maja za III. volilni razred:
dné 16. maja za II. volilni razred;
dné 18. maja za I. volilni razred;

vselej od **osmih** do **dvanajstih** dopoldne v velikej dvorani **„Mestnega doma“.**

Tretji volilni razred bode volil v **dveh oddelkih** in pripadajo prvemu oddelku volilci od A—L, ki bodo imeli dohod na volišče po stopnicah ob Streliških ulicah, drugemu oddelku pa volilci od M—Ž, ki bodo imeli dohod po stopnicah nasproti mestni ledenici.

Ko bi bilo treba **ožje volitve,** vršila se bode dan po prvi volitvi, to je dne 15., oziroma 17. in 19. maja t. l. ravnotam, kot prvotna volitev in tudi od osmih do dvanajstih dopoludne.

Iz občinskega sveta izstopijo letos nastopni gospodje občinski svetovalci in sicer:

a) iz III. volilnega razreda:
Ivan Škerjanc in **Jernej Žitnik;**

b) iz druzega volilnega razreda:
Fran Pavlin in **Ivan Plantan;**

c) iz I. volilnega razreda:
Ivan Gogola, dr. Josip Starè, Ivan Velkavrh in **Fran Žužek.**

Med letom sta se mestnemu odborništvu odpovedala gg. občinska svetovalca **Fran Hribar,** ki je bil leta 1897. v III. razredu voljen za dobo treh let in **dr. Valentin Krisper,** ki je bil leta 1898. v I. razredu voljen za dobo treh let.

Voliti bo torej v III. volilnem razredu troje, II. dvoje in I. petero občinskih svetovalcev — devetero za dobo treh let, enega za dobo enega leta.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 21. aprila 1900.

A. 46/CO 64. 394 3—1

Oklic.

C. kr. okrajna sodnija v Kamniku, oddelek I., naznanja, da se bodo iz zapuščine rajnkega župnika **Ivana Zorec v Mengšu** potom

javne prostovoljne dražbe

prodale **vse** premakljine, kakor **pohištvo, sobna, kuhinjska in kletna oprava, zaloga vina in žita, dragocenosti (zlatuina in srebrnina), namizna posoda, obleka in perilo podobe, starine, knjige** itd. proti takojšnjemu plačilu z gotovino če treba tudi pod cenilno vrednostjo, in da se bode ta prodaja vršila **v mengiškem farovžu**

dné 7. majnika 1900

ter temu sledeče dni (dokler ni vse prodano) vselej z začetkom ob 9. uri dopoldne. — Srebrnina, zlatnina, starine, podobe, ure, knjige pridejo kot prvi predmeti prodaje na vrsto že prvi dan; druge premakljine se bodo potem naprej prodajale v isti vrsti, kakor bode to določil in kupcem naznanil dražbeni komisar.

C. kr. okrajna sodnija v Kamniku,
dné 23. aprila 1900.

Gothaška življenjska zavarovalna banka.

Zavarovalna svota **1. aprila 1900**	**776,800 000 mark**
Bančni zaklad **1. aprila 1900**	**252,800 000** „
Dosedaj izplačane zavarovalne svote	**349,000.000** „

Dividende zavarovancev v tekočem letu: **30 do 138 odstotkov** letne normalne premije — po kakovosti in starosti zavarovanja.

Ker je tukajšnja agentura tega zavoda prešla v moje roke, naznanjam to s pričujočim in sem na razpolago pri posredovanju pri življenjskih zavarovanjih in pojasnilih v vsakem oziru te zavarovalne stroke. 392 3-1

Bančne določbe, prospekti in vzorci za predloge so brezplačno na razpolago.

Ljubljana, dné 21. aprila 1900.

392 3—1 **Edvard Mahr.**

DOBRA VARČNA KUHINJA.

Juhina zabela Maggi prekosi vse druge; **vsako** juho in slaboten bulon stori v trenutku dober in redilen, — le nekoliko kapljic je treba — Dobi se v izvirnih stekleničicah po 50 vinarjev po vseh prodajalnicah delikatéz, dišav, kolonijalnega in špecerijskega blaga. **Izvirne steklenice se po ceni napolnujejo z novo juhino zabélo Maggi-jevo.** 168 12-3

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča osobito preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi **izborno svojo zalogo**

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, 251 12-5 **turistskih klobukov, čepic,**

lodnatih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradci.

Tovarniška zaloga

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah

Franc Zupan,

vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za

izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj

do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa

umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-30

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Veličanstva

XXXIII. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene tustranske države.

Ta **denarna loterija** — edina v Avstriji zakonito dopuščena — ima **16.514 dobitkov v gotovem denarji** in skupnem znesku **410.200 kron.**

Glavni dobitek znaša

200.000 kron

v gotovem denarji.

Žrebanje nepreklicljivo dné 7 junija 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji, I., Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri davkarijah, poštnih in brzojavnih pa železničnih uradih, po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.

112 10-1 **Oddelek za državne loterije.**

Šivilje in učenke

se takoj sprejmejo.

Kje, pové upravništvo „Slovenca". 385 3-3

Največjo izbero

elegantnih

(353 12-3)

solnčnikov

priporoča

po najnižjih cenah

L. Mikusch,

Mestni trg št. 15 v Ljubljani.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,

Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na **haveloke** v največji izberi po najnižjih cenah.

170 19

Styria-kolesa

v **raznih cenah** vedno v zalogi!

Ne samo **najlicneje** in **najdrazje** ampak tudi **najpriprosteje** in **najceneje** se odlikuje po **izvrstni konstrukciji, trpežni sestavi** in **lahkem teku.**

Styria-kolo

Tovarna za Styria-kolesa

Jan. Puch in dr., Gradec.

Zastopnik: **Fr. Čuden,** trgovec s kolesi **v Ljubljani.** 198 20-5

Valentin Accetto

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za **vsa ter raznotera** 90 6

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne

opeko vseh vrst.

Za stavbinsko sezôno!

V Prulah

se prodajo pod ugodnimi pogoji večje in manjše **parcele, pripravne za stavbe.**

Več pové iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«. 212 8

Varstvena znamka: **Sidro.**

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,

pripoznano **izvrstno bolečine olajšujoče mazilo** je dobiti steklenica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v vseh lekarnah. Zahteva naj se to 509 27

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v **izvirnih steklenicah** z našo varstveno znamko „**sidro**" iz **Richterjeve** lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot **pristni izdelek.**

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Elizabethstrasse 5.

Stajerska

ROGAŠKA

KISLA VODA **Tempelj Styria-vrelec** SVETOSLAVNA.

krepčevalna pijača. Neprekošena zdravilna voda.

Glavna zaloga za Kranjsko:

Mihael Kastner

v Ljubljani. 295 52-10

Krepek deček, sin poštenih starišev, **sprejme se za**

učenca

v špecerijsko trgovino. — Kjé, pové upravništvo „Slovenca". 377 3—3

---

100 do 300 gld.

na meseo lahko pošteno zasluži sleherni ter **povsod** brez zgube, ako hoče prodajati **postavne dopuščene** srečke in državna pisma. 5

Ponudbe na **Ludovika Oesterreicher. Budapest VIII, Deutschegasse 8.** 117 10-10

FELIKS TOMAN

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 26,

ima **največje zalogo** **spomenikov** 286 6—6

od marmora, granita, švedskega sijenita in labradorja, **lastnega izdelka** ter prevzame vsako **stavbeno kamnoseško delo** in se priporoča prečastiti duhovščini za izdelovanje **oltarjev, podob, prižnic, obhajilnikov, krstnih kamnov** itd. po najnižjih cenah.

Plošče za pohištvo, plošče za mozajični tlak itd.

Načrti in ceniki brezplačno.

St. 4882. 351 3—3

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

službe okrožnih zdravnikov:

1. **v Lukovici** z letno plačo 1200 kron in poboljškom 400 kron iz zdravstveno okrožne blagajn ce;
2. **v Toplicah** z letno plačo 1400 kron. Dotičnik dobi vrhu tega kot kopeljni zdravnik 300 kron na leto ter prosto stanovanje;
3. **v Žužemberku** z letno plačo 1400 kron.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisanemu deželnemu odboru

do 10. maja 1900

ter v njih dokažejo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 10. aprila 1900.

Preselitev tesarskega obrta.

Zahvaljujoč se uljudno za doslej mi obilo izkazano naklonjenost in zaupanje javljam uljudno, da bodem **s 1. majem 1900 premestil** svoj

tesarski obrt

na lastni navlašč za to prirejeni razsežni prostor

tik topničarske vojašnice na Dunajski cesti št. 54

kjer imam tudi svoje stanovanje. Prosim in se nadejam tudi v bodoče izdatnih naročil, katere bodem vselej vestno in najboljše izvršil. — V udobnost p. n. občinstva imel bodem telefon, kojega se blagovoli slavnoisto pri naročilih posluževati.

Velespoštovanjem

383 3-2 **Josip Lehner**

mestni tesarski mojster.

Čestita gospodinja!

Perite brez žajfe, brez sode, pepela itd., edino le s pristnim, klora prostim

perilnim praškom „Lessive Phenix"

J. Picot-a v Parizu.

Prihrani se pri delu in času. — Zajamčeno neškodljivo.

Vse postane čedno in belo ko sneg. Le poskusite in se prepričajte.

Središčna pisarna tovarne za „Lessive Phenix" J. Picot-a: Budimpešta, VII., Károly-körut, 19.

Dobiti je *v Ljubljani* pri: Grošelj Fr., Jeglič-Leskovic, Ječminek A., Jebačin J., Kastner M., Kahm-Murnik, Kavčič & Lilek, Kordin J., Krisper A., Laznik P., Lexander K., Mehle A., Perdan J., Planinšek K., Šarabon A., Supan M., Schiffer V., Stacul A., Stupica F., Trdina Fr. — V Šiški: Jos. Vodnik. — Na Glincah: Janko Traven. 324 5—5

Zastopstvo ima: **Moric Wagnerjeva vdova.**

Omnibus-vožnje Ljubljana-Laverca

in nazaj pričele so **se od dné 15. aprila** redno vsako nedeljo in praznik ob ugodnem vremenu.

Odpelje se ob znani uri **od Lozerjeve gostilne, Rožne ulice št. 15 (Sv. Jakoba trg).** 354 3—2

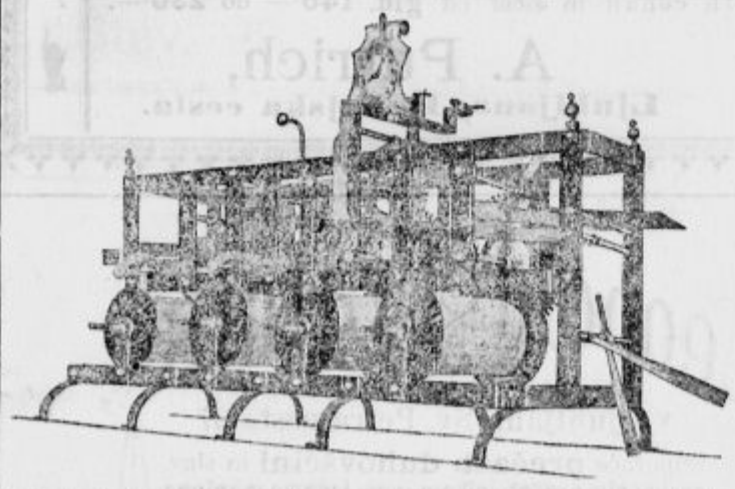

Bogdan Oblak,

urar

na Vrhniki pri Ljubljani,

se najuljudneje priporočam

za napravo novih ali popravo starih stolpnih ur.

Moje ure so iz najboljšega blaga in posebno trpežnega dela. Izdelujem jih po najnovejšem in najboljšem načinu, in ker so matematično natančno uravnane, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati. 51 25-15

Cene so nizke. Jamstvo 5 let. Proračuni na zahtevo brezplačno.

Dr. Rose-jev balzam | Praško domače mazilo

za želodec

Iz lekarne B. FRAGNER v Pragi

je že nad 30 let sploh znano **domače zdravilo**, ki **poživlja okus** in **rahlo odvaja.** Ako se redno rabi, **ureja želodčevo delavnost** prav zanesljivo.

Velika stekl. i gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.

je staro najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero rane čiste ohrani, vnetje in bolečine lajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več.

Svarilo! Na vseh delih zavitka je pristavljena postavno vpisana varstvena znamka.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragner-jeva „pri črnem orlu“, c. kr. dvor. zal., v Pragi,

Mala strana, vogal Spornerjeve ulice.

Se vsak dan razpošilja.

V Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: **G. Piccoli, Ub. pl. Trnkoczy, M. Mardetschläger, J. Mayer,** ter v vseh drugih lekarnah Avstro-Ogerske. 760 26—17

P. n. obiskovalcem svetovne razstave v Parizu,

kakor **potovalcem v Rim** priporoča 348 6—3

kreditna pisma

L. C. Luckmann v Ljubljani.

„The Mutual“,

zavarovalna družba za življenje v New-Jorku.

Popolnoma vzajemna.

Police so po preteku 2 let nespodbijalne in po preteku 3 let nezapadljive.

Konečne številke bilance za l. 1898:

Denarno stanje	1,369.576,693·29	kron
Zavezanosti na račun lastnikov polic	1,150.168,487·79	»
Prebitek na račun lastnikov polic	219.408,205·50	»
Zavarovalno stanje vštevši telesne rente	4,795.509,175·81	»
Dohodki leta 1898	299.660,000·—	»

Rezerve premij avstrijskih zavarovancev založene so v avstrijski zlati renti pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaju.

Letne dividende. — V polici sami zajamčena posojila in odkupi v gotovini.

Pojasnila, prospekte itd. daje 858 26—14

generalno zastopstvo za Kranjsko

v Ljubljani, Frančiškanske ulice št. 16, II. nadstr.

Neobhodno potrebno za trgovce, podjetnike, obrtnike, urade, društva itd.

so dobre **poslovne (trgovske) knjige**, katere tem potom najtoplejše priporočam s pripombo, da so iste lastnega ter najsolidnejšega izdelka, katere imam vedno v največji zalogi v različnih vezbah, formularih in oblikah, kakor n. pr.:

Dnevnik, blagajniška, kopirna, glavna in fakturna knjiga, primanota, saldo-conti, knjiga blaga i. dr.

Ob jednim opozarjam slavno občinstvo na svoj novo urejeni

Zavod za črtanje papirja

in dajem s tem **vsakemu** odjemalcu priliko, da si morebitne naročbe na razne knjige, tableaux po lastnih načrtih in po svojem okusu brez vsacih stroškov ter v najkrajšem času **preskrbi**, in povdarjam, da sem vsikdar pripravljen tudi največje ali najmanjše naročbe v najkrajšem času ter povoljno izvršiti.

Ob jednem priporočam **svoje izdelke** raznega **papirnega blaga**, papirne vrečice, pisemske in uradne kuverte, ter svojo tovarniško zalogo **vsakovrstnega papirja** po originalnih dnevnih cenah.

Konečno dovoljujem si p. n. občinstvu tudi svojo zalogo **pisarskih in risarskih predmetov** najtoplejše priporočiti ter bilježim z odličnim spoštovanjem 345 6—6

Jos. Petrič v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4.

Tovarniška zaloga kralj. izključno privilegovane tovarne za papir Smith & Meynier na Reki.

Zaloga fotografijskih aparatov ter vseh v to stroko spadajočih potrebščin.

A. TURK v Ljubljani sprejema naročila

Nove Nove

Barvotiskane

RAZGLEDNICE

Rožnik poleg Ljubljane
Sveta družina
Šmarna gora
Pozdrav z Gorenjske!

s primernimi napisi in kiticami

dobé se pri knjigarju

A. TURK-U

v Ljubljani na Dunajski cesti.

v točno izvršitev vsakovrstnih razglednic

Le 1 krona za 3 žrebanja. Zadnji mesec.

Glavni dobitek **60.000** kron, **15.000** kron in **12.000** kron.

V gotovini z 20% odbitka.

„Invalidendank“ srečke **po 1 krono**

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900.
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

priporoča **J. C. Mayer** v Ljubljani. 113 5

Svetovni predmet.

V vseh deželah sijajno uveden.

Sarg-ovo pripoznano najboljše zobno čistilo KALODONT

(zdravstvenooblastveno preskušen, atest Dunaj, 3. julija 1887).

Jako praktičen na potovanjih. — Aromatično osvežujoč. — Dobi se povsod.

Antananarivo Madagascar 21/7 1894

f a Sarg's Sohn-C° Wien

Vaši tvrdki ni treba reklame, a priznanje Vašim izdelkom mi dovolite.

Že leta dobivam na debelo (iz Hamburga) vaš »Kalodont« v stanijolovih posodicah in ga na svojih potovanjih po vročih deželah vedno seboj imam. Prednost mu dam vsaki francoski ali angleški zobni pasti in vsakemu prašku za zobe, naj je črn, bel ali rudeč. Mislim, da se imam Vašemu »Kalodontu« zahvaliti, da mi je moj zdravnik za zobe čestital k dobremu stanju zob, čeravno na potovanji po vročih krajih slaba ali nezadostna hrana, mnogokrat umazana voda itd. prav slabo vpliva na zobe.

Raje bi pogrešal vsako drugo toaletno sredstvo, kakor Vaš »Kalodont«. Dovolite, da Vam to sporočí

Vaš udani

Eugène Wolf

Potovalec po Afriki.

Svari se pred po zavitku podobnimi, varljivimi, nič vrednimi ponaredbami.

927 2—2

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem **birete, cingulum** in vsakovrstne **šemisete,** kakor tudi **vsa druga v to stroko spadajoča dela** natančno po meri.

Prosim prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno **krojaško delavnico,** v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri. 86 13

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po 61 12–4

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon štev. 57.

X. zvezek. *Uredil in založil* *Frančišek Kralj*

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni slovenski mladini.

Z osmimi slikami.

Cene: brošir 60 h, kart. 80 h, celoplat. 1 K 10 h, krasno vezani 1 K 80 h. — Dobivajo se: v *semenišču, Katol. Bukvarni,* pri *Ničmanu, Giontiniju, Schwentnerju* in pri *Krajcu* v Novem mestu. — Dobivajo se še prejšnji letniki razen I. in II.

V Ljubljani 1900.

Primerno darilo za Veliko noč!

Pozor, kolesarji!

Ceniki poštnine prosti.

Mehanična delavnica.

Vsled bližajoče se spomladi

nabavil sem si velikansko zalogo **voznih koles** (bicikljev), kakih **400 komadov** in sicer od najznamenitejših tvrdk, kakor:

Puch, Meteor, Peugeot, Monarch, Seidl-Naumann

ter kolesa raznovrstnih drugih sistemov **od gld. 80·— naprej.**

Peugeot-kolesa

po izvanredno nizkih cenah in sicer od **gld. 140·—** do **230·—.**

A. Putrich,

285 20–6 **Ljubljana, Dunajska cesta.**

Leopold Tratnik,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča **prečast. duhovščini** in slav. **cerkvenim predstojnikom** svoje izdelke in zalogo

cerkvenih posod in orodja

po nizkih cenah.

161 20–20

Vsa luksus-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“.** Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à ½ litra po konkurenčnih cenah.

Dalje 335 20–6

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina

Vinko Majdiča v Kranju.

ANTON DITRICH v Ljubljani

Telefon št. 109. **Marije Terezije cesta št. 2.** Telefon št. 109.

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij. 984 53

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejevicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 27. aprila.

Skupni državni dolg v notah	98·70
Skupni državni dolg v srebru	98·45
Avstrijska zlata renta 4%	117·95
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	98·30
Ogerska zlata renta 4%	117·—
Ogerska kronska renta 4%, 200	92·70
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1757·—
Kreditne delnice, 160 gld.	736·—
London vista	242·80
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. veli	118·35
20 mark	23·67
20 frankov (napoleondor)	19·27
Italijanski bankovci	90·95
C. kr. cekini	11·38

Dné 27. aprila.

3·2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	172·—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159·50
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	202·—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95·50
Tisne srečke 4%, 100 gld.	139·25
Dunavske vravnavne srečke 5%	257·—
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108·—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	95·—
Prijoritetne obveznice državne železnice	85·—
» » južne železnice 3%	67·20
» » južne železnice 5%	98·60
» » dolenjskih železnic 4%	99·50
Kreditne srečke, 100 gld.	400·—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	335·—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42·25
Ogerskega » » » 5 »	21·—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12·80
Rudolfove srečke, 10 gld.	63·50
Salmove srečke, 40 gld.	175·25
St. Genóis srečke, 40 gld.	182·—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	178·—
Ljubljanske srečke	49·50
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	121·60
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	293·—
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	76·75
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	23·75
Splošna avstrijska stavbinska družba	94·—
Montanska družba avstr. plan.	270·50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	330·—
Papirnih rubljev 100	255·—

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev **naročil na borzi.**

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kursnih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni svèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.**

Odgovorni urednik: Ivan Rakovec. Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.